

MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL
BİLİMLER
ENSTİTÜSÜ
DERGİSİ

CİLT: 9 SAYI: 21 (ÖZEL SAYI) 2017 - EYLÜL

ISSN : 1309-1387
edergi.mehmetakif.edu.tr

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Adına Sahibi

Prof. Dr. Adem KORKMAZ
Rektör

Editör

Prof. Dr. Kürşat ÖZDAŞLI
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Editör Yardımcıları

Doç. Dr. Bilge Ayça POLAT BECKS
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Gökhan ÖZDEMİR
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Öğr. Gör. Seher YASTIOĞLU
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Arş. Gör. Selin PENEZ ALKAN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Arş. Gör. Dorukcan PEHLİVAN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Danışma Kurulu

Prof. Dr. Adnan DİLER
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Prof. Dr. Belkıs ÖZKARA
Afyon Kocatepe Üniversitesi

Prof. Dr. Fevzi OKUMUŞ
University of Central Florida

Prof. Dr. Havva İŞKAN IŞIK
Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet GENÇTÜRK
Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. Mithat ÜNER
Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN
Uludağ Üniversitesi

Prof. Dr. Nurullah GENÇ
İstanbul Ticaret Üniversitesi

Prof. Dr. Oğuz TEKİN
İstanbul Üniversitesi

Prof. Dr. Zeynep KOÇEL ERDEM
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Dergi Yayın Kurulu

Doç. Dr. Kürşat ÖZDAŞLI
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Doç. Dr. Bilge Ayça POLAT BECKS
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yusuf ŞAHİN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Gökhan ÖZDEMİR
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Arş. Gör. Selin PENEZ ALKAN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Arş. Gör. Dorukcan PEHLİVAN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Ulusal Hakemli bir dergidir.

Sayı Hakemleri

- Prof. Dr. Burcu DEMİREL
Akdeniz Üniversitesi
- Prof. Dr. Ramazan ERDEM
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Doç. Dr. Adnan KALKAN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Doç. Dr. Mahmut YARDIMCIOĞLU
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
- Doç. Dr. Mustafa ÖZTÜRK
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Doç. Dr. Oktay EMİR
Anadolu Üniversitesi
- Doç. Dr. Osman Kürşat ONAT
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Doç. Dr. Osman TUĞAY
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Doç. Dr. Özlem ÇETİNKAYA BOZKURT
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Doç. Dr. Sema POLATCI
Gaziosman Paşa Üniversitesi
- Doç. Dr. Sibel FETTAHOĞLU
Kocaeli Üniversitesi
- Doç. Dr. Sinan Serdar ÖZKAN
Sakarya Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir ALBEZ
Atatürk Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet SARITAŞ
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet Buğra HAMŞIOĞLU
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet Sait ÖZKUL
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet SONGUR
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ahmet YILDIRIM
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ali Murat ALPARSLAN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Ali APALI
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Aygen OKSAY
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Arzu GÜRDOĞAN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Engin ÇAKIR
Adnan Menderes Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Erdal AYDEMİR
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Esra BULGURCU GÜREL
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Fatma Gül ALTIN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Gülsüm KORKUT
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Hakan TUNÇ
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Hakkı KIYMIK
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Hasan Hüseyin TAYLAN
Sakarya Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Hasan Hüseyin UZUNBACAK
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Hatice SARIALTIN
Sakarya Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Korhan ARUN
Namık Kemal Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Mehmet Akif ALTUNAY
Süleyman Demirel Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Mehmet ÖZMEN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Menekşe ŞAHİN
Hitit Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Meral BEKTAŞ
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Muhammet Burak KILIÇ
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Muhammet SAYGIN
Mersin Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Murat KAYA
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Mustafa Karaca
İnönü Üniversitesi
- Yrd. Doç. Dr. Nermin KİŞİ
Bülent Ecevit Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nil Esra DAL
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nilgün BİLİCİ
Atatürk Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Nurdan KUŞAT
Süleyman Demirel Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Ömer Kürşat TÜFEKÇİ
Süleyman Demirel Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Özlem KÖROĞLU
Balıkesir Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Osman AKIN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Pınar GÖKTAŞ
Süleyman Demirel Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Sezai ÖZTOP
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Şeyma Gün EROĞLU
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Utku ONGUN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Vasfi KAHYA
Dumlupınar Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Yusuf ŞAHİN
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

İçindekiler / Contents

Sayfa No /
Page
Number

FAKÜLTE VE MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA BAŞARILI GİRİŞİMCİ ALGISI VE CİNSİYET ROLÜ STEREOTİPLERİ İLE İLİŞKİSİ - CITIZEN PARTICIPATION FROM THE PERSPECTIVE OF NEW PUBLIC SERVICE APPROACH Ömer Lütfi ANTALYALI, Ahmet Sait ÖZKUL	1-23
ÖĞRENCİLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN MESLEĞİN GELECEĞİNE BAKIŞ AÇILARINA ETKİSİ: HİLVAN MYO ÖRNEĞİ - THE EFFECTS OF THE PERSONAL PROPERTIES OF THE STUDENTS ON THE PROFESSION FUTURE VIEW: HİLVAN VOCATIONAL HIGH SCHOOL EXAMPLE Kayhan AHMETOĞULLARI, Melike GÜNEŞ	24-39
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SIVAV KAYGISI İLE İLGİLİ BİR ARAŞTIRMA: NAZİLLİ MESLEK YÜKSEKOKULU ÜZERİNE ÖRNEĞİ - TEST ANXIETY OF STUDENTS AT VOCATIONAL SCHOOLS A CASE STUDY: AN NAZILLI VOCATIONAL SCHOOL SAMPLE Mümin ESER	40-52
MUHASEBE ÖNLİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN İŞ HEDEFLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK NİTEL BİR ARAŞTIRMA: AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER MYO ÖRNEĞİ Ayşegül CİĞER, Bülent KINAY, Nilgün KOÇ	53-71
YÖRE HALKININ ÜNİVERSİTE ALGISI: AĞLASUN MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ Fatma MUMCU KÜÇÜKÇAYLI, Eda TELLİ	72-88
GİRİŞİMCİLİK EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ: TAŞKENT MYO ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA - DETERMINATION OF ENTREPRENEURSHIP TRENDS: A STUDY ON TAŞKENT VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS Ayşe YAVUZ, Halil İbrahim YAVUZ	89-100
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN OKUL TERCİH SEBEPLERİ VE UYUM DURUMLARI: SİVRİHİSAR ÖRNEĞİ - REASONS OF SCHOOL PREFERENCES AND COMPLIANCE SITUATIONS OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS: SİVRİHİSAR SAMPLE Esra SERTEL, Hakan YILDIRIM, Serel ÖZMEN AKYOL	101-117
KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN ZAMAN YÖNETİMİ BECERİLERİNE ETKİSİ: MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA - THE EFFECTS OF PERSONALITY CHARACTERISTICS ON TIME MANAGEMENT SKILLS: RESEARCH ON VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS Musa KARAÇOR, Ozan ÇATIR, Kenan SAKALLI	118-130
MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN İSTEĞE BAĞLI STAJLARINDA KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR - PROBLEMS ENCOUNTERED IN VOLUNTARY INTERNSHIPS OF VOCATIONAL COLLEGE STUDENTS Mehmet KAYAKUŞ, Mustafa TERZİOĞLU, Murat İÇMEN	131-136
3+1 MESLEKİ UYGULAMA SONRASI SOSYAL PROGRAMLAR İLE TEKNİK PROGRAMLARDA OKUYAN ÖĞRENCİLERİN UYGULAMA SONRASI BEKLENTİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI - COMPARISON THE EXPECTATIONS OF SOCIAL AND TECHNICAL PROGRAM STUDENTS AFTER 3 + 1 PROFESSIONAL PRACTICE Kartal TÜRK, Süleyman BAKKAL, Dilek TÜRK	137-147
GİRİŞİMCİLİK NİYETİ EĞİTİMLE Mİ ARTAR YOKSA KÜLTÜREL DEĞERLERLE Mİ AÇIKLANIR? - DOES INTENTION OF ENTREPRENEURSHIP INCREASE WITH EDUCATION OR IS IT EXPLAINED BY CULTURAL VALUES? Ali Murat ALPARSLAN, Mehmet Ali TAŞ, Seher YASTIOĞLU	148-161
BATI AKDENİZ BÖLGESİNDE YER ALAN ÜNİVERSİTELERDEKİ MUHASEBE EĞİTİMİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA - AN ANALYSIS ON ACCOUNTING EDUCATION OF WEST MEDITERRANEAN REGION UNIVERSITIES Mahmut Sami ÖZTÜRK, Murat ERDOĞAN	162-174

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA E-TİCARET VE GÜVENİLİRLİĞİ: KUYUCAK MYO ÖRNEĞİ - E-COMMERCE AND ITS' RELIABILITY FROM THE PERSPECTIVE OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS: EXAMPLE OF KUYUCAK VOCATIONAL SCHOOL D. Ali KIZILYALÇIN, Bahar GÜRDİN	175-190
YÜKSEKÖĞRETİMDE MESLEKİ EĞİTİMİN ÖNEMİ VE BİR ALAN ARAŞTIRMASI - IMPORTANCE OF VOCATIONAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATION AND A FIELD STUDY Murat AYDIN, Rahim MERDAN, Önder AKYÜREKLİ	191-202
MESLEK YÜKSEK OKULLARINDA BELİRSİZ GELECEK: SINAVSIZ GEÇİŞTEN EK PUANA YÖNETİCİLERİN VE ÖĞRETMENLERİN, MYO'LARIN GELECEĞİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ - UNCERTAIN FUTURE IN VOCATIONAL HIGH COLLEGES, ADDITIONAL POINTS WITHOUT TRANSITION. ASSESSMENT OF MANAGERS AND TEACHERS OPINIONS ABOUT THE FUTURE OF VOCATIONAL SCHOOLS Ahmet YILDIRM, Oğuzhan ÇARIKÇI	203-218
DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLERİN FARKLI KUŞAK AYRIMLARINDA ÖRGÜTSEL SİNİZME ETKİSİ - THE EFFECT OF DEMOGRAPHIC VARIABLES ON ORGANIZATIONAL CYNICISM ON THE BASIS OF DIFFERENT GENERATION Seher YASTIOĞLU, Esin BARUTÇU, Mehmet TAŞ	219-236
MESLEK YÜKSEKOKULLARINDA PRESENTEEISM: İDARİ VE AKADEMİK PERSONEL ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ - PRESENTEEISM IN VOCATIONAL SCHOOLS OF HIGHER EDUCATION: A COMPARATIVE ANALYSIS ON ACADEMIC AND ADMINISTRATIVE STAFF Zeynep DEMİRGİL, Muhammet Hamdi MÜCEVHER	237-253
ÖN LİSANS DÜZEYİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN ZORUNLU STAJ UYGULAMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ, SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: İSPARTA MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ - PROSPECTS, PROBLEMS AND SOLUTION PROPOSALS ON THE PRACTICE OF PRACTICE IN PRACTICE OF PRESCHOOL EDUCATION IN PRELIMINARY PREMISES: THE PRINCIPLE OF İSPARTA VOCATIONAL HIGH SCHOOL Yasemin DURAN, Nilgün DOLMACI	254-267
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIK DÜZEYLERİNİN VE KULLANIM AMAÇLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ - INVESTIGATION OF UNIVERSITY STUDENTS SMARTPHONE ADDICTION LEVELS AND USAGE PURPOSES IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES Özlem ÇETİNKAYA BOZKURT, Ali MİNAZ	268-286
MESLEK YÜKSEKOKULLARININ GÜNCEL SORUNLARINA İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARININ GÖRÜŞLERİ - VIEWS OF ACADEMIC STAFF ABOUT CURRENT ISSUES OF VOCATIONAL HIGHER EDUCATION Hakan YILDIRIM, Esra SERTEL, Serel ÖZMEN AKYOL	287-300
BİREYSEL KARİYER PLANLAMA YAPMANIN ÖĞRENCİNİN BAŞARISI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: SBMYO ÖĞRENCİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA - THE EFFECT OF MAKING INDIVIDUALISTIC CAREER PLAN ON STUDENT'S SUCCESS: A RESEARCH INTO THE STUDENTS IN VOCATIONAL SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES Raşit ACAR, Kürşat ÖZDAŞLI	301-314
TÜRKİYE'DE MUHASEBE BİLGİ TEKNOLOJİLERİ KULLANIMININ KARİYER PLANLAMASI ETKİSİ - THE IMPACT OF ACCOUNTING INFORMATION TECHNOLOGY USAGE ON CAREER PLANNING IN TURKEY Osman Kürşat ONAT, Osman AKIN, Aslan AYDOĞDI	315-327
GİRİŞİMCİLİK MOTİVASYONU: UYGULAMALI GİRİŞİMCİLİK EĞİTİMİ KATILIMCILARININ SÖYLEMLERİNE DAYALI NİTEL BİR ARAŞTIRMA - ENTREPRENEURIAL MOTIVATION: A QUALITATIVE RESEARCH BASED ON THE DISCOURSE OF APPLIED ENTREPRENEURSHIP TRAINING PARTICIPANTS Muhammet SAYGIN, Himmet KARADAL	328-341
STRESLE BAŞA ÇIKMA TARZLARININ YALNIZLIĞA ETKİSİ: MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİ ÖRNEĞİ - THE EFFECT OF COPING WITH STRESS STYLES ON LONELINESS: A CASE STUDY ON VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS Meral BEKTAŞ, Şerife KARAGÖZ	342-355

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN KENDİNE SAYGI DÜZEYLERİ İLE SOSYAL UYUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ: MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER YÜKSEKOKULUNDA BİR ARAŞTIRMA - THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-ESTEEM LEVEL OF VOCATIONAL SCHOOL STUDENTS AND THEIR SOCIAL ADJUSTMENT: A RESEARCH IN MEHMET AKİF ERSOY UNIVERSITY VOCATIONAL SCHOOL OF SOCIAL SCIENCES Meral BEKTAŞ, Gökhan KENAR	356-368
BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ FARKINDALIĞI: ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA - INDIVIDUAL PENSION SYSTEM AWARENESS: A RESEARCH ON UNIVERSITY STUDENTS Nazlıgül GÜLCAN	369-383
MESLEK YÜKSEKOKULUNDA OKUYORUM SEÇTİĞİM MESLEĞE UYGUN MUYUM? - I'M STUDYING IN THE VOCATIONAL SCHOOL AM I SUITABLE FOR THE OCCUPATION I HAVE CHOSEN? Sema POLATCI, Zümral GÜLTEKİN	384-396
MESLEK YÜKSEKOKULLARININ KARIYER ÇALIŞMALARI İLE ÜNİVERSİTE ADAYLARINA KATKILARI: HARRAN ÜNİVERSİTESİ HİL VAN MESLEK YÜKSEKOKULU ÖRNEĞİ - CONTRIBUTIONS TO UNIVERSITY CANDIDATES WITH CAREER STUDIES OF VOCATIONAL SCHOOLS: UNIVERSITY OF HARRAN, EXAMPLE OF HILVAN VOCATIONAL SCHOOL İbrahim Hakkı ARSLAN, Hasan BAKIRCI, Emine AY TAR	397-411
AKADEMİK PERSONELİN ÜNİVERSİTE MEMNUNİYETİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR: MESLEK YÜKSEKOKULLARI VE YÜKSEKOKUL/FAKÜLTE KARŞILAŞTIRMASI - FACTORS AFFECTING ACADEMIC STAFFS' UNIVERSITY SATISFACTION: COMPARISON BETWEEN VOCATIONAL SCHOOLS AND SCHOOLS/FACULTIES Hüseyin DALĞAR, Ali Murat ALPARSLAN, Onur SUNGUR	412-420
MESLEK YÜKSEKOKULLARININ SOSYAL STATÜ BELİRLEME DÜZEYİ - LEVEL OF SOCIAL STATE DETERMINATION OF VOCATIONAL HIGH SCHOOLS D. Kemal BAYRAKTAR	421-427

AKADEMİK PERSONELİN ÜNİVERSİTE MEMNUNİYETİNİ ETKİLEYEN UNSURLAR: MESLEK YÜKSEKOKULLARI VE YÜKSEKOKUL/FAKÜLTE KARŞILAŞTIRMASI¹

FACTORS AFFECTING ACADEMIC STAFFS' UNIVERSITY SATISFACTION: COMPARISON BETWEEN VOCATIONAL SCHOOLS AND SCHOOLS/FACULTIES

Hüseyin DALĞAR², Ali Murat ALPARSLAN³, Onur SUNGUR⁴

Öz

Son 10 yılda üniversite sayısının önemli düzeyde artış gösterdiği göz önüne alınırsa; nitelikli üniversite öğrencisi ve akademisyeni çekebilmek/üniversitede tutabilmek oldukça önem kazanmıştır. Akademisyenler için fazlaca alternatifin olduğu dikkate alındığında, üniversite ile ilgili memnuniyetlerine karşı duyarlı olmak gerekmektedir. Ayrıca akademisyenlerin memnuniyetinin öğrenci memnuniyetlerine de yansıdığı düşünülmektedir. Üniversitelerin stratejik planları kapsamında; kısa ve uzun vadeli planları için, akademisyenler üzerinde yapılan memnuniyet araştırmalarının bulguları yön gösterici olabilmektedir.

Bu bağlamda yapılan çalışmanın amacı; akademisyenlerin üniversiteden duydukları memnuniyetin belirleyicilerini araştırmak ve görelilik olarak etkilerini ortaya koyabilmektir. Meslek Yüksekokulu ve Yüksekokul/Fakülte bağlamında bu belirleyicilerin farklılaşabileceği varsayılmaktadır. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde 326 akademisyen üzerinde yapılan saha araştırmasında; birim içi huzur, üst yönetim ile olumlu ilişkiler, birim yöneticisi ile olumlu ilişkiler, üst yönetimin akademik çalışmalara teşvik tutumu, idari işleyiş hizmeti, fiziki-teknik alt yapı ve sosyo-kültürel alt yapı memnuniyetlerinin üniversite memnuniyetinin öncülleri olarak belirlenmiştir. Buna ilaveten, bu unsurların genel memnuniyeti hangi düzeyde etkiledikleri; Meslek Yüksekokulu ve Yüksekokul/Fakülteler açısından ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Memnuniyeti, Akademisyenler, Meslek Yüksekokulları

¹ Bu çalışma 11-13 Mayıs 2017 tarihinde Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'nde düzenlenen 4. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sosyal ve Teknik Bilimler Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, hdalgar@mehmetakif.edu.tr

³ Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İİBF, Sağlık Yönetimi Bölümü, alimurat@mehmetakif.edu.tr

⁴ Yrd. Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, onursungur@mehmetakif.edu.tr

Abstract

Considering that the number of universities has increased considerably in the last 10 years, attracting qualified university students and academicians and keeping them has become very important. Taking into account that there are many alternatives for academicians, it is necessary to be sensitive to their satisfaction with the university. It is also believed that the satisfaction of academicians reflects on students' satisfaction. The findings of the research on the satisfaction levels of academicians can be a guide for the short and long term plans of the strategic plans of universities.

In this context, the purpose of this study is to investigate the determinants of satisfaction of academicians from their university and to reveal their relative effects. It is assumed that these determinants may differ in the context of Vocational School and School/Faculty. As a result of the field research which was carried out on 326 academicians in Mehmet Akif Ersoy University, positive relations with the top management, positive relations with the unit manager, attitude of the management to the academic study incentives, administrative functioning, physical-technical infrastructure and socio-cultural infrastructure satisfaction were determined as the precursors of university satisfaction. In addition, the impact levels of the aforementioned elements on overall satisfaction have been presented in terms of Vocational Schools and Schools/Faculties

Keywords: University Satisfaction, Academicians, Vocational Schools

1. GİRİŞ

Çalışanların iş memnuniyetinin, şirketin-kurum-kuruluşun başarı üzerindeki kritik etkisi nedeniyle, tüm dünyada, farklı iş alanları, kurum ve kuruluşlarda, çalışanların iş memnuniyeti üzerine çalışmalar yürütülmektedir. Benzer şekilde, üniversite personeli ve akademisyenleri üzerine yapılan çalışma sayısı son yıllarda giderek artmakta ve konu giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Çünkü her iş alanında olduğu gibi, akademi de, akademik personelin memnuniyeti ile akademik performansı arasında önemli bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Akademik personelin üniversitesinden memnuniyeti; üniversitenin eğitimi, araştırma-geliştirme, inovasyon performansını etkilemektedir. Handy (1981)'nin de ifade ettiği üzere bu gibi kurumlar birey kültürünün yüksek olduğu, yani çalışan insan kaynağının merkezi rolde olduğu kurumlardır. Yükseköğretim programlarının başarısı, akademik personel tarafından yapılan önemli katkılara bağlı olmaktadır (Noordin, 2009: 122). Akademisyenlere en temel bilgi çalışanları olarak bakıldığında motive olmaları içsel motive ediciler ile daha mümkündür. Hem iş hem de yaşam doyumu gerekli olan bu kesimin işinden memnun olması ve yaptığı işte (eğitim, araştırma) daha iyi olması en temel motive edicileridir Drucker, 2009). Bir bütün olarak bakıldığında yüksek öğretim kurumlarının başarısı açısından akademik personelin memnuniyetinin önemi daha da artmaktadır (Bloom vd., 2006: 1-2). Benzer bir şekilde, Machado-Taylor vd. (2011: 34), akademik personelin memnuniyetinin, bir bütün olarak akademinin ve yükseköğretim kurumlarının nihai başarısının temel belirleyicisi olduğunu ifade etmektedir. Eyüpoğlu ve Saner (2009: 687) tarafından yapılan çalışmada da, üniversitedeki olumlu iklimin, sadece akademik personelin iş memnuniyetini arttırmadığı, aynı zamanda

kurumun genel verimliliğini arttırdığı ve bunun da öğrenci başarısı şeklinde ortaya çıktığı belirtilmektedir. Bu nedenle, üniversitenin de faydasına olacak bir şekilde, üniversite çalışanlarının iş memnuniyetinin sürekli bir şekilde izlenmesi ve araştırılması gerekmektedir.

Türkiye’de yapılan araştırmalarda akademik personelin işinden ve üniversitesinden memnun olmasını sağlayan faktörlere ilişkin araştırmalar incelenmiştir. Bu incelemeler ile bu araştırmanın içeriği belirlenmeye çalışılmıştır. Alparlan, (2014)’ün yaptığı araştırmada öğretim elemanlarının üniversitelerinden memnuniyetlerini yüksek düzeyde açıklayan faktörler; akademik teşvikler, yönetici ve iş arkadaşları ile samimi ve sosyal ilişkiler, yöneticinin olumlu tutum ve davranışları, idari faaliyetlerin ve personelin etkinliği ile sağlanabilir. Murat ve Çevik, (2008: 15) yine akademik faaliyetlerin niteliğinin, fiziksel ve teknik olanaklarının, sosyal olanakların ve iletişim faktörlerinin etkili olduğu sonucunu çıkarmıştır. Topçu vd. (2012: 19) akademisyenlerin akademik etkinliklere katılımının artırılması ve bu yönde teşvikin oldukça önemli olduğunu ifade etmiştir. Dost ve Cenkseven (2008: 35) in yaptığı araştırmada üniversite yükselme ve atamalarda algılanan adaletin, çalışanların değerli oldukları hissini oluşturulmasına yönelik çaba, sosyal ve bilgi erişim olanakları da iş tatminini etkileyen önemli değişkenler olarak ortaya çıkmıştır. Bunların yanında iş arkadaşları ile ilişkiler, yönetim ile ilişkiler ve iletişim kalitesi de önemli bir öncül olarak karşımıza çıkmaktadır (İnanlı vd., 2013: 231; Şenel vd., 2004: 208). Hatta meslektaş ve yönetici desteğinin öğretim elemanlarının tükenmişliklerine engel olacağı ve kişisel başarı algılarını artıracığı yönünde etkisi olduğu ifade edilmiştir (Tümkiye, 2006). Bu bağlamda yurt dışında yapılan araştırmalarda ise; Lacy ve Sheean (1997: 305) çalışmasında, üniversitedeki iletişim atmosferi, birlik duygusu, meslektaşlarla ilişkiyi kapsayan çalışma ortamının çok önemli olduğunu ortaya koymuştur. Kong vd., (2006) ve Jusoff vd., (2009) akademik personelin üniversite memnuniyeti ile genel yaşam memnuniyeti arasındaki ilişkilerin anlamlı olduğunu ifade etmiştir.

Yapılan bu araştırma; üniversitelerin sunduğu akademik teşviklerin, bu teşviklere ilişkin tutumu, araştırma geliştirme kapasitelerinin, fiziki-tekni-sosyal imkânlarının, yöneticiler ile iletişim kalitelerinin, idari işleyişten memnuniyetlerinin, birim içi dayanışma ve iletişim faktörlerinin hem üniversiteden memnuniyete hem de çalıştığı birimden memnuniyete nasıl bir etki yaptığını ortaya koymayı amaçlamıştır. İlgili faktörlerin bağımsız, birim ve üniversite memnuniyetinin de bağımlı değişken olarak kurgulandığı çalışmada nedensel ilişki analizleri ile araştırma sorusu yanıtlanmaya çalışılacaktır. Ayrıca bu çalışmanın özgün katkısı olarak tüm bulgular lisans öğrenimi veren ve ön lisans öğrenimi veren birimlerde çalışan akademisyenler açısından ayrı ayrı değerlendirmeye tabi tutulmuş ve bu şekilde raporlanmıştır.

2. METODOLOJİ

Bu araştırma; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi 2017-2023 Stratejik Planı çalışmaları kapsamında, öğretim elemanlarının üniversitelerinden ve birimlerinden memnuniyeti değerlendirmeleri istenmiştir. Araştırma evreni Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinin öğretim elemanlarını oluşturan 980 katılımcıdır. Nicel bir tasarıma sahip araştırmada anket yöntemi kullanılmıştır. Evrenin tümüne ulaşılmış ancak 325 öğretim elemanı geri dönüş yapmıştır. 8 meslek yüksekokulu, 5 yüksekokul ve 7 fakülte kapsamında yapılan saha araştırmasına 150 öğretim üyesi (Prof. Dr., Doç. Dr., Yrd. Doç. Dr.) ve 175

öğretim elemanı (okutman, uzman, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi) katılmıştır. Katılımcıların %66'sı fakülte/yüksekokul, %33'ü meslek yüksekokulunda çalışmaktadır. Yine örneklemin %69'u erkek, %31'i kadındır. İlgili dağılımlar üniversitenin genel sayılarına göre de uyumluluk göstermektedir.

Oluşturulan anket formunda; birimden ve üniversiteden genel memnuniyeti ölçmek üzere -ayrı- ayrı- 1-10 arasında tek sorudan oluşan genel değerlendirme soruları kurgulanmıştır. Bunların yanında fiziki\teknik altyapıdan, sosyal\kültürel imkânlardan, idari işleyişten, arge kapasitesinden, akademik teşviklerden, birim içi huzurdan, birim yöneticisi ile iletişim kalitesinden ve üst yönetim ile iletişim kalitesinden memnuniyeti ölçebilecek anket maddeleri oluşturulmuştur. Anket maddeleri birçok üniversitenin gerçekleştirdiği memnuniyet anketlerinden ve literatürde bulunan “algılanan örgütsel destek”, “yönetici desteği” ve “iş yerinde dayanışma” ölçeklerinden faydalanılarak oluşturulmuştur. Üniversite ve birim memnuniyetini açıklayabilecek 8 boyut bağımsız değişken olarak modellenmiş ve nedensel ilişkileri tespit etme amaçlı regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir.

İlgili ölçeklerden ve üniversite memnuniyet anket formlarından oluşturulan anket maddelerinin ilgili boyutlarına dağılıp dağılmadığını doğrulamak adına Lisrel 8.80 programı aracılığı ile doğrulayıcı faktör analizi gerçekleştirilmiştir. İlgili maddelerin kendi boyutlarına anlamlı ve 0.32'nin üzerinde bir faktör yükü ile hizmet ettiği görülmüş, ilgili endeks değerleri; veri ile kurulan modelin uyumlu olduğunu göstermiştir (RMSEA: 0.076, X²/df: 3.45, NNFI: 0.97, NFI: 0.97, CFI: 0.98, GFI: 0.90, AGFI: 0.87). Faktörler bağlamında uç değer analizleri yapılmış ve 14 uç değer (anket) analiz dışı bırakılmıştır. Bu çalışma sonrası her bir faktörün güvenilirlik testleri incelenmiş, tablo 1'de görüldüğü üzere tüm faktörlerin 0.80'nin üzerinde güvenilirlik değerlerine sahip oldukları tespit edilmiştir. Böylece anketin oluşturulma sürecinde, daha önce yapılan akademik personel memnuniyet anketlerinin incelendiği göz önüne alındığında; yüzeysel, içerik ve yapı geçerliliğinin sağlandığı ve faktör güvenilirliklerinin sağlandığı ifade edilebilir.

Araştırma için kurulan hipotezler nedensel ilişkileri tespit etmek üzere; etki hipotezleridir. Bu hipotezlerin sınanması için öncelikle bağımsız ve bağımlı değişkenler (üniversiteden memnuniyet, birimden memnuniyet) arasında anlamlı korelasyon katsayıları olmalıdır. Bu ilişkileri görebilmek üzere korelasyon analizleri gerçekleştirilmiştir. Tabi bu analiz öncesi verilerin normal dağılıma uygunluğu incelenmiş, her bir faktörün çarpıklık ve basıklık değerleri +-1 arasında görülmüştür. Bu yüzden hem örneklem sayısı bağlamında hem de ilgili değerlere bakarak analizlerin parametrik olmasına karar verilmiştir. Aşağıdaki tablo 1'de faktörlerin madde sayıları, ortalamaları, korelasyon katsayıları ve güvenilirlik katsayıları verilmiştir. Korelasyon katsayıları ve değişkenlerin ortalama skorları araştırmanın odağı gereği lisans öğrenimi veren ve ön lisans öğrenimi veren okullar bağlamında ayrı ayrı verilmiştir.

3. ARAŞTIRMA BULGULARI

İlk olarak değişkenlerin ortalamaları bağlamında; lisans öğrenimi veren ve önlisans öğrenimi veren akademik birimlerde çalışan öğretim elemanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı bağımsız iki örneklem t testi ile incelenmiştir ve görülmüştür ki tüm değişkenler bağlamında ön lisans birimlerde çalışan öğretim elemanları lisans birimlerinde çalışan öğretim elemanlarından daha memnundur. Bu önemli bir bulgu olarak ifade edilmelidir. Lisans düzeyindeki birimlerde olan akademisyenlerin

beklentilerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. En yüksek fark sırasıyla fiziki/teknik imkânlar ($t=3,287$) ve birim yöneticisi ile iletişim kalitesi ($t=2,414$) değişkenlerinde gerçekleşmektedir. Fakülte binalarının henüz yeni tamamlanıyor olması fiziki/teknik imkânlardan duyulan memnuniyet arasındaki farklı açıklarken, akademik unvan arttıkça da akademik birim yöneticisi ile yaşanan olumsuz iletişimin artabileceği görülmektedir. Diğer değişkenlerin üniversiteden memnuniyet ve birimden memnuniyetleri arasındaki ilişkileri aşağıdaki tablo 1’de görülmektedir.

Tablo 1. Değişkenler Arası İlişki Katsayıları, Ortalama/Standart Sapma Puanları ve Güvenilirlik Katsayıları

Lisans Öğrenimi Veren Okullarda	Ort.	İç Tutarlılık Katsayısı	Madde S.	1	2
1. Üni Memn.	8,20	-	1	-	,743**
2. Birim Memn.	7,97	-	1	,743**	-
3. Fiziki-Teknik Alt.	3,2062	(,796)	3	,398**	,469**
4. Sosyal Kültürel İmk.	3,1165	(,811)	5	,409**	,392**
5. Ar-Ge Kapasitesi	3,0720	(,801)	3	,460**	,471**
6. Akademik Teşvik	3,0672	(,840)	6	,512**	,505**
7. Birim İçi Dayanışma	3,4300	(,891)	5	,425**	,597**
8. Birim Yön. İletişim	3,6118	(,951)	5	,407**	,631**
9. Üst Yön. İletişim	3,4949	(,851)	3	,528**	,500**
10. İdari İşleyiş	3,7659	(,897)	3	,454**	,428**

Önlisans Öğrenimi Veren Okullarda	Ort.	İç Tutarlılık Katsayısı	Madde S.	1	2
11. Üni Memn.	8,84	-	1	-	,665**
12. Birim Memn.	8,77	-	1	,665**	-
13. Fiziki-Teknik Alt.	3,5817	(,752)	3	,383**	,474**
14. Sosyal Kültürel İmk.	3,3429	(,826)	5	,227*	,165
15. Ar-Ge Kapasitesi	3,5841	(,790)	3	,427**	,437**
16. Akademik Teşvik	3,6537	(,825)	6	,403**	,420**
17. Birim İçi Dayanışma	3,7762	(,910)	5	,503**	,657**
18. Birim Yön. İletişim	4,0750	(,942)	5	,510**	,711**
19. Üst Yön. İletişim	3,8814	(,891)	3	,608**	,586**
20. İdari İşleyiş	4,1079	(,898)	3	,504**	,384**

* $p<0,05$, ** $p<0,001$

Tablo1’deki korelasyon tablolarına bakıldığında lisans öğrenimi yapan birimlerde ele alınan tüm değişkenler hem üniversiteden memnuniyet hem de birimden memnuniyet ile anlamlı ve olumlu ilişkilere sahiptir. Özellikle sırasıyla akademik teşvik($p<0,01$, $r=0,512$), ar-ge kapasitesi($p<0,01$, $r=0,460$) ve üst yönetim ile iletişim($p<0,01$, $r=0,528$) boyutları üniversiteden memnuniyet boyutu ile en yüksek ilişki katsayılarına sahiptir. Bu birimlerde çalışan ve daha çok öğretim üyesi olduğu bilinen akademisyenlerin akademik teşvikve ar-ge kapasitesiile üniversitesinden memnun olması açıklanabilirken, üst yönetim ile iletişimin de önemli bir ilişki katsayısına sahip olması ne kadar güç mesafesi yüksek ve insan yönelimli bir yapıya sahip olduğumuzun bir göstergesidir. Birimden memnuniyet ile en yüksek ilişkili olan faktörler ise birim yöneticisi ile iletişim ($p<0,01$, $r=0,631$) ve birim içi dayanışma ($p<0,01$, $r=0,597$) faktörleridir. Birim memnuniyeti ile üniversiteden memnuniyet arasındaki yüksek ilişkili ($p<0,01$, $r=0,743$) de

manidardır. Bu bulgular öğretim üyelerinin hem birim hem de üst yöneticileri ve akademik teşvik ve arge kapasitesine önem verdiği açıklanmaktadır.

Daha çok öğretim görevlilerinin olduğu ön lisans eğitimi veren birimlerde üniversite ve birimden memnuniyetini açıklayan faktörler değişmektedir. Bakıldığında üniversiteden memnuniyeti ile ilişkili olan faktörler üst yönetim ile iletişim ($p<0,01$, $r=0,608$), birim yöneticisi ile iletişim ($p<0,01$, $r=0,510$), idari işleyiş ($p<0,01$, $r=0,504$) birim içi dayanışma ($p<0,01$, $r=0,503$) ve faktörleridir. Birimden memnuniyetine bakıldığında sırasıyla; birim yöneticisi ile iletişim ($p<0,01$, $r=0,711$), birim içi dayanışma ($p<0,01$, $r=0,657$) ve üst yönetim ile iletişimdir ($p<0,01$, $r=0,586$).Görüldüğü üzere birim yöneticisi ile iletişim çok önemlidir. Aynı zamanda birim içi işbirliği ve dayanışma da diğer önemli bir husustur. Bu öğretim elemanları üniversite memnuniyeti ve birim memnuniyetini diğer öğretim üyelerine göre daha fazla birbirinden ayıran niteliktedir.

Tablo 2. Üniversiteden/Birimden Memnuniyeti Açıklayan Değişkenler: Regresyon Modelleri

Lisans Öğrenimi Veren Birimlerde	Model 1			Model 2		
	B	SE	β	B	SE	β
Constant	1,214	,596				
Fiziki / Teknik Alt.	,375	,155	,164*			
Akademik Teşvik	1,107	,177	,473**			
Birim Yöneticisi ile İletişim	,494	,222	,168*			
Üst Yön. İletişim				,607	,204	,292*
Akademik Teşvik				,620	,263	,226*
R ²		,481			,357	
F, p<001		49,649			29,268	
ΔR^2		,471			,345	

Önlisans Öğrenimi Veren Birimlerde	Model 3			Model 4		
	B	SE	β	B	SE	β
Constant	2,224	,811				
Fiziki / Teknik Alt.	,654	,242	,281*			
Sosyal-Kültürel İmk.	-,793	,219	,361**			
Üst Yönetim ile İletişim	,536	,218	,260*	,927	,152	,546**
Birim Yöneticisi ile İletişim	1,175	,244	,483**			
R ²		,525			,298	
F, p<001		24,545			37,334	
ΔR^2		,503			,290	

Model 1-3 - Bağımlı Değişken: Birimden Memnuniyet

Model 2-4 - Bağımlı Değişken: Üniversiteden Memnuniyet

p<001

Akademisyenlerin üniversiteden ve birimden memnuniyetlerini açıklayan faktörleri tespit etmeye yönelik regresyon analizlerinde 4 model kurulmuştur. İlk iki model, lisans eğitimi veren birimlerde; birimden ve üniversiteden memnuniyeti açıklayan faktörleri tespit etmektedir. Diğer iki model de önlisans eğitimi veren birimlerde; birimden ve üniversiteden memnuniyeti açıklayan faktörleri tespit etmektedir. Model 1'de daha çok öğretim üyelerinin bulunduğu lisans eğitimi veren birimlerde birimden memnuniyeti açıklayan faktörler sırasıyla akademik teşvik, birim yöneticisi ile iletişim ve fiziki/teknik alt yapılarıdır. Bu faktörlerilgili bağımlı değişkenin %47'sini açıklamaktadır. Üniversiteden

memnuniyetlerini açıklayan faktörler de üst yönetim ile iletişim ve akademik teşviktir. Bu faktörler ise üniversiteden memnuniyetin % 35'ini açıklamaktadır.

Ön lisans öğrenimi veren birimlerde birimden memnuniyeti açıklayan faktörler sırasıyla birim yöneticisi ile olan iletişim, sosyokültürel imkânlar, fiziki teknik alt yapı ve üst yönetim ile iletişimdir. Birimden memnuniyetteki değişimin %50'si gibi büyük bir oranı bu değişkenler tarafından açıklanmaktadır. Üniversiteden memnuniyeti açıklayan tek faktör de üst yönetim ile iletişim faktörüdür. Bu faktör üniversiteden memnuniyeti %29'unu açıklamaktadır.

Öğretim üyelerinin, üniversitelerinden memnuniyette; üst yönetim ve birim yöneticisi ile iletişim kalitesinin bu denli önemli olması ilginç, ancak akademisyenler adına üzücü bir sonuç olarak değerlendirilmektedir. Ar-ge kapasitesi, fiziki/teknik alt yapı ve akademik teşvik gibi unsurların daha önemli olması beklenirken, bu denli yönetici odaklı bir değerlendirme ilgi çekici ve beklenmeyen bir sonuçtur. Ancak kültürel yapı, hangi sektör/alan/meslek olursa olsun yöneticinin oldukça önemli ve merkezi bir pozisyonda olduğu açıktır. Yine öğretim elemanlarına bakıldığında üniversiteden memnuniyetlerini açıklayan tek değişken üst yönetim ile iletişim değişkenidir. Bu da önemli düzeyde bir etki olarak görülmektedir ($p<0,01$, $\beta=0,546$). Birimden memnuniyeti dahi açıklayan üst yönetim ile ilişki ön lisans eğitimi veren birimlerde çalışanlar için çok önemli olabilmektedir. Yine birim yöneticisi ile iletişim önemli ve etkili bir değişken olarak ortaya konmuştur. Bunun yanında ilçe yerleşkelerde olmaları sebebinden sosyal ve kültürel imkanların yetersizliği önemli düzeyde memnuniyet üzerinde etkili görülmektedir.

4. SONUÇLAR

Üniversitelerin gelişmesi için merkezde akademisyenlerin yetişmesi ve gelişmesi bulunmaktadır. Ancak akademisyenlerin gelişmesi de üniversitenin akademisyenlere sundukları imkânlardan, araştırma geliştirme kapasitesinden, sağlanan teşviklerden etkilenmektedir. Yine çalışma koşullarındaki (hem sosyal, hem işleyiş) nitelik ve nicelik iyileştirmesi de akademisyenin o üniversiteye daha fazla katkı sağlaması adına önemlidir. Ancak ifade edilmelidir ki akademisyenlerin motivasyonu dışsal olmaktan çok içseldir. İşlerini çok sevmeleri, başarı hissi, gelişme istekleri, duydukları manevi haz, yaptıkları işlerden gurur hissi gibi hususlar onları esas motive eden hususlardır. Ancak bu araştırma içsel hususlardan ziyade akademisyenlerin dışsal motive edicilerinin etkisini araştırmaktadır. Zira bağımlı değişken akademisyenlerin üniversiteden ve birimlerinden memnuniyetleridir. Bu memnuniyetin de dışsal motive ediciler ile açıklanabilmesi çok daha olasıdır. Çalıştıkları üniversite ve üniversitenin sundukları daha dışsal bir husustur.

Akademisyenlerin hem çalıştıkları birim hem de genel olarak üniversitelerinden memnuniyetleri fakülte ve meslek yüksekokul bağlamında ayrı ayrı incelenmiştir. Her iki düzlemde de akademisyenlerin üst yönetim ile iletişimleri önemli düzeyde ön plana çıkmaktadır. Bu durum insan odaklı bir kültüre yatkın olunmasından da kaynaklanmaktadır. Ancak akademik teşvik veya ar-ge kapasitesi gibi akademisyenin daha fazla incelemesi gereken hususların kısmen arka planda kalması bu meslek adına üzücü bir durumdur. Değerlendirmelerin üst yönetim ile iletişime göre yapılması objektif olmamakla birlikte çeşitli iletişim manipülasyonlarına/zamana/kişilere göre değişebilmektedir.

Akademisyenlerin birimlerinden memnuniyetlerini açıklayan değişkenleri incelendiğinde ise; fakültelerde akademik teşvik ve buna ilişkin tutum ön plana çıkmaktadır. Fiziki alt yapı imkânları da, henüz binalarını tamamlama sürecinde olan bir üniversite için yine makul bir etki olarak karşımıza çıkmaktadır. Birim yöneticiler ile kurulan iletişim kalitesi birimden memnuniyeti etkileyen bir başka değişkendir. Yöneticiler ile kurulan iletişimin kalitesi meslek yüksekokulları için çok daha önem arz etmektedir. Meslek yüksekokulundaki öğretim elemanlarının hem birimden memnuniyet hem de üniversiteden memnuniyet bağlamında birim ve üniversite yönetimi ile ilişkilerin etkisi oldukça yüksektir.

Temel olarak meslek yüksekokullarını diğer 4 yıllık birimlerden ayıran temel hususlar; 4 yıllık birimlerde çalışan akademisyenlerin üniversite memnuniyeti diğer meslek yüksekokullarına göre daha fazla akademik teşvikten kaynaklanmaktadır. Meslek yüksekokullarında memnuniyeti açıklayan en önemli öncül ise birim ve üniversite yönetimidir. Bu çalışma bağlamında üniversite yönetimlerine bazı öneriler sunulabilmektedir. Her ne kadar akademi de yöneticinin etkisinin zayıf olması gerekmekte dahi olsa kültürel özelliklerden dolayı yönetici tavrının ve iletişiminin gücü yüksektir. Bu yüzden yöneticilerin akademisyenlerle iletişimi oldukça önemsemesi gerekebilmektedir. Onlara hem zihinsel bağlamda hem de duygusal bağlamda katılım sağlamak gerekebilmektedir. Çünkü yönetim tarafından değerli ve önemli görülme onları motive edebilecek oldukça önemli bir husustur. Akademik olarak teşvik edici tutum ön planda tutulmalıdır. Normal olarak fiziki mekân imkanlarının daha yeterli hale getirilmesi de önemli olacaktır. Ancak görülen o ki fiziki imkanlar veya akademik imkanların eksikliğinin üniversiteden memnuniyete olumsuz etkisi, onlara karşı iletişim sıklığı ve iletişimin niteliği azaltılabilecektir.

5. KAYNAKÇA

- Alparslan, Ali Murat (2014), “Öğretim Elemanlarının İşlerinden Tatmin, Üniversitelerinden Memnun ve Gönüllü Olmalarındaki Öncülleri: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesinde Bir Araştırma”. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt. 6 Sayı. 11, (82-101).
- Chimanikire, Donald P. - Mutandwa, Edward - Gadzirayi, Christopher Tafara - Muzondo, Noel - Mutandwa, Bernard (2007), “Factors Affecting Job Satisfaction Among Academic Professionals in Tertiary Institutions in Zimbabwe”, *Higher Education: The African Journal of Business Management*, Cilt. 1 Sayı. 6, (166-175).
- Dost, Meliha Tuzgöl - Cenkseven, Fulya (2008), “Öğretim Elemanlarının Sosyo-Demografik Değişkenlere ve Üniversitelerini Değerlendirmelerine Göre Doyumlar”, *Eğitim ve Bilim*, Cilt. 33 Sayı. 148, (28-39).
- Drucker, Peter (2009), *Yönetim*, Çev: İlker Gülfidan, Optimist Yayınları Yönetim ve Liderlik Dizisi, İstanbul.
- Eyüpoğlu, Şerife Zihni – Saner, Tülen (2009), “The Relationship Between Job Satisfaction and Academic Rank: A Study of Academicians in Northern Cyprus”, Paper presented at the World Conference on Educational Science, Northern Cyprus, 20th October, Business Administration Department: East University Lefkosa, (686-691).
- Handy, Charles B. (1981), *Understanding Organisations*, Harmondsworth: Penguin.

- İnandı, Yusuf - Tunç, Binali - Uslu, Fatma (2013), “Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının Kariyer Engelleri İle İş Doyumları Arasındaki İlişki”, *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, Cilt. 3 Sayı. 1, (219-238).
- Jusoff, Kamaruzaman - Hj. Hussein, Zaliha - Ju, Soon Yew - Hj. Din, Mohd Salleh (2009), “The Life Satisfaction of Academic and Non-Academic Staff in a Malaysian Higher Education Institution”, *International Education Studies*, Cilt. 1 Sayı. 2, (143-150).
- Kong, Lai Kuan - Ju, Soon Yew - Bt Onn, Maziah - Hj. Din, Mohd Salleh (2006), “The Academic Staff’s Job and Life Satisfaction: A Case Study on Mara University of Technology, Perlis”, Proceeding of the South East Asian Association for Institutional Research (SEEAIR) 2006 Conference, 5 – 7 September, Awana Porto MalaiResort, Langkawi, Malaysia.
- Lacy, Fiona J - Sheehan, Barry A. (1997), “Job Satisfaction Among Academic Staff: An International Perspective” *Higher Education*, Cilt. 34 Sayı. 3, (305-322).
- Machado-Taylor, Maria de Lourdes - Soares, Virgilio Meira - Ferreira, Jose Brites - Gouveia, Odília Maria Rocha (2011), “What Factors of Satisfaction and Motivation are Affecting the Development of the Academic Career in Portuguese Higher Education Institution?” *RAP - Rio de Janeiro*, Cilt. 45 Sayı. 1, (33-44).
- Murat, Güven - Çevik, Emrah İsmail (2008), “İç Paydaş Olarak Akademik Personel Memnuniyetini Etkileyen Faktörlerin Analizi: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Örneği”, *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt. 4 Sayı. 8, (1–18).
- Noordin, Fauziah - Jusoff, Kamaruzaman (2009), “Levels of Job Satisfaction Amongst Malaysian Academic Staff”, *Asian Social Science*, Cilt. 5 Sayı. 5, (122-128).
- Şenel, Hatice - Kılıçaslan, Ayşegül - Köksal, Ayça - Demir, İlkay - Sertelin, Çare (2004), “Öğretim Elemanlarının İşleri İle İlgili Olarak Algıladıkları Olumlu Ve Olumsuz Özellikler”, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2: 201-210.
- Topçu, Birol - Saraçlı, Sinan - Dursun, Pınar - Gazeloğlu, Cengiz (2012), “Akademisyenlerin Yaşam Kaliteleri Üzerine Bir Çalışma: Afyon Kocatepe Üniversitesi Örneği”, *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, Cilt. 2 Sayı. 1, (15-19).
- Tümkiye, Songül (2006), “İş Ortamı ve Mizah Yoluyla Başa Çıkmanın Öğretim Elemanlarındaki Tükenmişlikle İlişkisi”, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, Cilt. 6 Sayı. 3, (889-921).